

Imię i nazwisko _____

1. (15 pkt.) Zarządca pamięci ma do dyspozycji obszar 1MB, którego fragmenty przydziela zgodnie z algorytmem bloków bliźniaczych (ang. buddy). Zarządca zrealizował kolejno następujące żądania przydziału bloków: A — rozmiar 100KB, B — rozmiar 300KB, C — rozmiar 200KB.

- (a) Jaki jest obraz pamięci po realizacji przydziału?
- (b) Jaka jest łączna wielkość przestrzeni adresowej, która pozostanie niewykorzystana w wyniku fragmentacji wewnętrznej?
- (c) Jaka jest maksymalna wielkość bloku, który mógłby zostać przydzielony bez zwalniania bloków A , B i C ?

2. (20 pkt.) W systemie pamięci wirtualnej, w którym dostępne są 3 ramki, adres składa się z 8 bitów a rozmiar strony wynosi 32 bajty. W systemie tym realizowany jest ciąg odniesień do komórek pamięci o następujących adresach: 40, 190, 60, 100, 160, 90, 130, 120, 150, 70, 50, 180. Jak będzie się zmieniać zawartość ramek w wyniku realizacji tego ciągu oraz ile będzie błędów strony, jeśli zastosujemy algorytm:

- (a) FIFO (First In First Out),
- (b) LRU (Least Recently Used),

Ramki są początkowo puste. Numeracja stron zaczyna się od 0.

3. (10 pkt.) Czym różni się interakcja jednostki centralnej z urządzeniem wejścia-wyjścia w trybie odpytywania i w trybie przerwań?

4. (15 pkt.) W systemie plików, w którym rozmiar bloku (jednostki alokacji) wynosi 512 B, a indeks (wskaźnik bloku) zajmuje 4 B, umieszczono 2 pliki o rozmiarach 65 KB i 30 KB. W którym podejściu do budowy systemu plików potrzebnych będzie łącznie mniej bloków dyskowych na przechowanie obu plików:

- (a) przydział listowy,
- (b) przydział indeksowy z listową organizacją bloku indeksowego?

5. (5 pkt.) Ile bajtów przestrzeni dyskowej pozostanie niewykorzystane w wyniku fragmentacji wewnętrznej przy alokacji miejsca dla 3 plików o rozmiarach odpowiednio 150 B, 90 B i 220 B, jeśli w systemie stosowany jest przydział ciągły, a rozmiar bloku wynosi 1 KB.

6. (10 pkt.) Proszę wykazać, że niepodzielność operacji exchange jest warunkiem koniecznym poprawności przedstawionego poniżej algorytmu wzajemnego wykluczania.

shared zamek: Boolean;

local klucz: Boolean;

klucz := true;

repeat exchange(zamek, klucz);

until klucz = false;

sekcja krytyczna;

zamek := false;

reszta;

7. (5 pkt.) W jaki sposób przekazywane jest sterowanie do jądra systemu operacyjnego?
8. (5 pkt.) Ile procesów może znajdować się w poszczególnych stanach procesów w danej chwili czasu w systemie z jedną jednostką przetwarzającą (jednym procesorem)?
9. (5 pkt.) Czym różni się struktura drzewa w organizacji katalogów od grafu acyklicznego?
10. (10 pkt.) Poniższa tabela przedstawia stan przydziału zasobów Z_1 , Z_2 i Z_3 oraz żądania zasobowe procesów P_1 , P_2 , P_3 , P_4 i P_5 . Łączna liczba jednostek zasobów Z_1 , Z_2 i Z_3 wynosi odpowiednio 7, 6, 7. Czy w opisanym stanie systemu wystąpiło zakleszczenie? Jeśli TAK, to jakie procesy znalazły się w stanie zakleszczenia? Jeśli NIE, proszę wskazać możliwą kolejność realizacji żądań zasobowych procesów.

Proces	Przydział (A)			Żądanie (R)		
	Z_1	Z_2	Z_3	Z_1	Z_2	Z_3
P_1	4	0	1	0	4	0
P_2	0	3	3	4	0	1
P_3	0	1	0	2	0	0
P_4	2	0	0	0	1	3
P_5	0	1	1	1	1	1